

ת"פ 43664/06/16 - מדינת ישראל נגד מונתצר מסוודה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 43664-06-16 מדינת ישראל נ' מסוודה(עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ מדינת ישראל
המאשימה	ע"י ב"כ עו"ד אפרת פילזר מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי) נגד מונתצר מסוודה (עציר)
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד אנדרה רוזנטל מטעם הסניגוריה הציבורית

גזר דין

כתב האישום והטיעונים לעונש

1. הנאשם, יליד 1995, הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: החוק), ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274 בצירוף סעיף 25 לחוק והתפרעות לפי סעיף 152 לחוק. על פי כתב האישום והכרעת הדין, הנאשם היה חלק מקבוצת מתפרעים ויידה מספר אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כח מג"ב, כחלק מאירוע שהתרחש ביום 17.12.14 בשכונת עיסוויה בירושלים.

2. ב"כ המאשימה טענה כי מעשיו של הנאשם פגעו בערכים של שלמות הגוף וקדושת החיים של אוכפי החוק, הגנה על שלטון החוק והסדר הציבורי. היא הוסיפה כי מדובר בתופעה שהפכה ליומיומית על רקע המצב הבטחוני, בעיקר בירושלים, ומחייבת ענישה מרתיעה. התובעת טענה כי למעשי הנאשם היה פוטנציאל לגרום נזק משמעותי אילו נגרמה פגיעה פיזית בשוטר. היא הוסיפה כי בנוסף לנזק המיידית של החשש לפגיעה בחיי אדם קיים נזק מתמשך כתוצאה מהפגיעה בשוטרים המנסים לאכוף את הסדר. עוד טענה כי אין מדובר במשובת נעורים אלא בפעולה שהצריכה הצטיידות מראש בבקבוק התבערה, וכללה יידוי של מספר אבנים.

מבחינת רמת הענישה הנוהגת, ב"כ המאשימה הפנתה לפסקי הדין בת"פ (מחוזי ירושלים) 609-12-15, **מדינת ישראל נ' עובדה דנדיס** (22.12.16) בנוגע לנאשם 3, ת"פ (מחוזי ירושלים) 20811-11-15, **מדינת ישראל נ' סלאם נגאר** (19.5.16), בנוגע למתחם שנקבע ליידוי בקבוק תבערה אחד, ות"פ (מחוזי ירושלים) 16050-08-15, **מדינת ישראל נ' אמגדי עבאסי** (15.5.16).

ב"כ המאשימה טענה כי יש לקבוע לאירוע מתחם הנע בין 24 - 48 חודשי מאסר. באשר לעונש בתוך המתחם, בהתחשב בזמן שעבר מאז האירוע, בנסיבותיו האישיות של הנאשם, בעברו ובעובדה שנמנע מלקחת אחריות ביקשה

התובעת למקם את הנאשם בשליש התחתון אולם לא בתחתית המתחם, ולהשית עליו עונש של 26 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

3. ב"כ הנאשם פירט שורה של נסיבות שיש בהן כדי להקל עם הנאשם. הוא ציין כי העבירות של חבלה בכוונה מחמירה ונסיון תקיפת שוטר מתייחסות לאותם מעשים, כך שמדובר למעשה בכפל עבירות. עוד טען כי כתב האישום הוגש לבית המשפט כשנה וחצי לאחר האירוע, כאשר הנאשם לא היה עצור בכל אותה תקופה, והדבר מצביע לדעתו על העדר מסוכנות הנשקפת ממנו. הסניגור הוסיף וטען כי האירוע לא גרם שום נזק, כי מדובר על זריקת אבן ובקבוק ממרחק כך שאפשרות הפגיעה נמוכה, וכי על בית המשפט להתחשב בתוצאה בפועל, ולא במה שיכול היה לקרות. הוא הוסיף כי אין ראיות לכך שהעבירות בוצעו בתחכום או בתכנון מראש, הדרך בה הגיע הבקבוק לידי הנאשם אינה ידועה ויתכן שהנאשם מצא או קיבל אותו מאחר ללא תכנון.

הסניגור התייחס לנסיבות חייו הקשות של הנאשם העולות מהתסקיר, לחוסר בדמויות הורים השותפים בגידולו, ולעובדה שבבית המשפט לנוער נדון לטיפול ולא למאסר, על אף העבירות שביצע. הוא ציין את העובדה שהנאשם הגדיר את התקופה בה שהה במעון נעול כתקופה הטובה ביותר בחייו, והוסיף כי מהתסקיר עולה קריאה לעזרה. הסניגור נמנע מלבקש להטיל על הנאשם עונש מאסר שיהיה ממושך מספיק כדי לשלב אותו בהליך של טיפול בהתמכרות לאלכוהול, אך הוסיף כי יתכן שהדבר יתאפשר בשל התיק הנוסף התלוי ועומד נגדו. הוא ביקש להפחית באופן משמעותי את המתחם שהמאשימה טענה לו, כדי להתאימו למקרה הספציפי של הנאשם שהיה בן 19 בעת ביצוע העבירה.

תסקיר שירות המבחן

4. שירות המבחן הגיש תסקיר אודות הנאשם. מהתסקיר עולה כי הוריו של הנאשם נפרדו בהיותו ילד צעיר בשנים. אביו חי בחברון והקשר עמו היה רופף ושטחי. האם עבדה לפרנסת המשפחה, ניהלה אורח חיים הישרדותי ולא הוותה משען עבור הנאשם. הנאשם סיים שבע שנות לימוד, יצא לשוק העבודה, התרועע מגיל צעיר עם חברה שולית ועבריינית והחל לצרוך אלכוהול. הוא הועמד לדין בבית משפט לנוער ונשלח לחלופת מאסר במעון אחווה, שם נוצר קשר קרוב בינו ובין הצוות. לאחר התקופה במעון התמכר לסמים קשים ונגמל בכוחות עצמו. לאחרונה נעצר הנאשם בחשד לביצוע שוד.

מיעטתי בפירוט העובדות בשל צנעת הפרט של הנאשם, אך די באמור כדי להצביע על כך שהנאשם זקוק לטיפול ושינוי באורח חייו. קצינת המבחן סברה בטעות שהנאשם אנו תושב ישראל, ולכן לא ניתן להמליץ על מתווה טיפולי. אולם נראה שגם בהתחשב בהיותו תושב ישראל, לנוכח מעצרו של הנאשם בגין עבירה חמורה נוספת, נראה שהאפשרות לשלבו במסגרת טיפולית כלשהי אינה עומדת עתה על הפרק, והטיפול האפשרי הוא במסגרת המאסר. קצינת המבחן המליצה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל, שבמסגרתו ישולב הנאשם בטיפול ההולם את צרכיו ואת מצבו ההתמכרותי.

מתחם העונש ההולם

5. הערכים המוגנים בעבירות בהן הורשע הנאשם הם הגנה על בטחון המדינה ועל שלומם ושלמות גופם של השוטרים ואנשי הביטחון, הן כבני אדם והן מתוקף תפקידם כאחראים לשלומם ובטחונם של הציבור. ערכים נוספים, גם

אם לא באותה רמת חשיבות, הם שמירת הסדר הציבורי ושמירה על רכוש הציבור.

6. באשר לרמת הענישה הרצויה והנוהגת, אני מפנה לפסקי דין כמפורט להלן:

- ע"פ 3261/15, **פלונים נ' מדינת ישראל** (9.11.15) - המערערים הורשעו בייצור ויידיוי של בקבוקי תבערה לעבר שוטרים בהפגנה, כשהם רעולי פנים. הבקבוקים פגעו והתלקחו בסמוך לשוטרים, אם כי איש לא נפגע. אושר מתחם שבין 12-36 חודשי מאסר. אחד המערערים, צעיר ללא עבר פלילי, נדון ל-15 חודשי מאסר ועונשים נלווים, ומערער אחד בעל עבר בעבירות רכוש נדון ל-20 חודש ועונשים נוספים.
- ע"פ 4400/13, **טארק עבאסי נ' מדינת ישראל** (3.2.14) - הערעורים שהוגשו על הכרעת הדין וגזרי הדין התקבלו בחלקם. מערער 6 זוכה מעבירות נוספות ונותרה הרשעתו בעבירה אחת של חבלה בכוונה מחמירה, בידי בקבוק תבעירה לעבר "בית יהונתן" בו מתגוררות משפחות יהודיות בשכונת סילוואן. בהתאם הופחת עונשו של מערער זה מ-16 חודשים ל-6 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.
- ע"פ 5961/13, **פלוני נ' מדינת ישראל** (26.3.14) - המערערים, קטינים, השתתפו באירוע של יידיוי אבנים, בקבוקי תבערה וזיקוקים לעבר כוחות הביטחון במשך שעתיים, והורשעו בעבירות של ניסיון לחבול בחומר נפיץ, ניסיון לתקיפת שוטרים והתפרעות. הם הורשעו לאחר ניהול הוכחות, ובית המשפט העליון הפחית מעונש של שבעה חודשי מאסר שהוטל עליהם לחמישה חודשי מאסר.
- ת"פ (מחוזי ירושלים) 47299-08-16, **מדינת ישראל נ' יחיא אבו כדייר** (15.3.17) - הנאשם הורשע בעבירה של ניסיון לתקיפת שוטר והתפרעות, בכך שיידה מספר אבנים לעבר כוחות משטרה יחד עם מתפרעים אחרים, חלקם רעולי פנים. הנאשם הורשע גם בשתי עבירות של ניסיון הצתה באירועים נפרדים. בגין אישום זה נדון הנאשם לשבעה חודשי מאסר בפועל, ובסך הכל נדון באותו מקרה לעשרים ושבעה חודשי מאסר.
- ת"פ 24652-11-16, **מדינת ישראל נ' פלוני (קטין)** - הנאשם, בן 15.5, הורשע בניסיון יידיוי אבן לעבר כח משטרה כשהוא רעול פנים, ונדון במסגרת הסדר מוסכם לשישה חודשי מאסר בפועל וכן הפעלת תנאי, מתוכו חודשיים במצטבר, ובסך הכל שמונה חודשי מאסר.
- ת"פ (שלום ירושלים) 56467-09-16, **מדינת ישראל נ' מחמוד עבד** (9.1.17) - נקבע מתחם של ארבעה חודשים עד שנה ליידיוי אבן, על הנאשם הוטל עונש מאסר לשבעה חודשים בנוסף להפעלת מאסר על תנאי, מתוכו שלושה חודשים במצטבר ובסך הכל עשרה חודשי מאסר.
- ת"פ (מחוזי ירושלים) 21035-11-15, **מדינת ישראל נ' חמזה נגאר** (15.5.16) - הנאשם הורשע בשני אישומים. בגין האישום הראשון שכלל יידיוי אבנים רבות לעבר כוחות הביטחון ממרחק גדול, כאשר אחרים מיידים אבנים ובקבוקי תבערה, נקבע מתחם שבין שנים עשר לשלושים חודשי מאסר, ובגין האישום השני שכלל יידיוי אבן לעבר ג'יפ ולעבר כוחות הביטחון בהתפרעות יחד עם עשרות צעירים נקבע מתחם שבין עשרים לארבעים וחמישה חודשי מאסר. בסך הכל הוטלו על הנאשם עשרים ושמונה חודשי מאסר בפועל.
- ת"פ (מחוזי ירושלים) 16050-08-15, **מדינת ישראל נ' אמג'די עבאסי** (19.5.16) - הנאשם הודה והורשע במספר עבירות הקשורות להפרות סדר. לעבירות של יידיוי בקבוק תבערה, אבנים וזיקוקים במסגרת הפרות סדר יחד עם אחרים רעולי פנים נקבע מתחם שכן 24 ל-48 חודשי מאסר. הנאשם נדון לארבע וחצי שנות מאסר בגין

חמישה אישומים.

ת"פ (מחוזי ירושלים) 7165-06-15, **מדינת ישראל נ' פהמי הימוני** (2.3.16) - נאשם 3 בתיק זה, בן כ-18 במועד ביצוע העבירה, ללא עבר פלילי, הודה והורשע ביידוי בקבוקי תבערה וזיקוקים עם אחרים לעבר ג'יפ מג"ב. נקבע מתחם של 12-36 חודשי מאסר בפועל לאירוע בודד של יידוי בקבוק תבערה, והנאשם נדון ל-12 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

עפ"ג (ירושלים) 21523-08-15, **מדינת ישראל נ' עיסאם ענאתי** (14.10.15) - המערער הורשע ביידוי שתי אבנים במסגרת התפרעות רחבה שבה יודו אבנים ובקבוקי זכוכית אל עבר כוחות משטרה. בערעור אושר מתחם שבין מספר חודשים לבין 13 חודשי מאסר בפועל, תוך ציון שבהתחשב במצב השורר ובריבוי אירועי יידוי אבנים, התפרעויות ותקיפת שוטרים, היה אף מקום לקבוע מתחם ענישה גבוה יותר. עונשו של המערער הוחמר מ-5 חודשים ל-9 חודשי מאסר בפועל, תוך ציון שערכאת הערעור לא מיצתה עמו את הדין.

7. מבחינת נסיבות ביצוע העבירה, במקרה זה מדובר ביידוי של אבנים ובקבוק תבערה, דהיינו מספר פעולות, אולם כולן בוצעו בסמיכות זמן ומקום ובמהלך אירוע אחד. מדובר בעבירות שיש להן פוטנציאל גבוה לגרימת נזק ממשי עד כדי סיכון ממשי של חיי אדם, אולם במקרה זה לא נטען שנגרם נזק כלשהו או שהנזק היה קרוב להתממש. השוטרים שהעידו תיארו את יידוי החפצים ממרחק של עשרות מטרים, ולא תיארו חשש קונקרטי מפגיעה או התקרבות של האבן או הבקבוק לעבר הכוחות. הנאשם פעל לבדו. כפי שפירטתי בהכרעת הדין, ספק אם נמצאו אנשים נוספים בקרבת הנאשם, ואם כן מדובר במשתתפים אחרים באירוע שנמצאו במקרה בקרבתו. לא נטען כי הנאשם פעל בצוותא או בשיתוף אדם אחר כלשהו.

לנוכח כל האמור אני קובעת לאירוע מתחם ענישה בין 12 לבין 36 חודשי מאסר בפועל, בצירוף מאסר על תנאי וקנס כספי.

העונש הראוי במקרה זה

8. הנאשם שבפני הוא צעיר יליד 1995. הוא ביצע את העבירות נשוא תיק זה בהיותו כבן 19. כתב האישום הוגש באיחור, ודאי בהשוואה למקובל בעבירת מסוג זה. לנאשם עבר פלילי הכולל הרשעה אחת בעבירות שונות בבית משפט לנוער, אולם העבירות אינן ממין העניין הנדון כאן.

נסיבות חייו של הנאשם כפי שתוארו בתסקיר שירות המבחן קשות ביותר.

9. לנוכח כל האמור אני דנה את הנאשם לעונשים אלו:

א. מאסר בפועל למשך 18 חודשים החל מהיום.

ב. מאסר על תנאי לשישה חודשים למשך שלוש שנים על העבירות בהן הורשע הנאשם ועל כל עבירה נגד שוטרים ועובדי ציבור.

ג. קנס בסך 5,000 ₪, המביא בחשבון את מצבו של הנאשם ושל משפחתו. הקנס ישולם לא יאוחר מיום 28.2.19 (לאחר שחרורו ממאסר).

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י' טבת תשע"ח, 28 דצמבר 2017, בנוכחות הצדדים.